

**VIEŠOJO SEKTORIAUS SUBJEKTŲ DAŽNIAUSIAI DARYTOS KLAIDOS
TEIKIANT 2015 METŲ INFORMACIJĄ KONSOLIDUOTOSIOMS FINANSINĖMS
ATASKAITOMS PARENGTI**

DERINIMO KLAIDOS	2
1. Neatlygintinas turto gavimas / perdavimas	2
2. Turto įsigijimo operacijos derinimas su Lietuvos mokinių neformaliojo švietimo centru.....	2
3. VSS neteisingai teikia VSAKIS derinimui uždirbtų pajamų („spec. lėšų“) sumas.....	2
4. Mokesčių derinimas su Valstybinės mokesčių inspekcijos mokesčių fondu (MVAL3).....	2
5. Gauto finansavimo derinimas.....	2
6. Savivaldybė gauna finansavimo sumas iš kitos savivaldybės biudžeto lėšų.....	3
ELIMINAVIMO INFORMACIJOS PATEIKIMO KLAIDOS	3
7. Nerealizuotas pelnas / nuostolis	3
8. Nuomos įmokų, pripažintų laikotarpio sąnaudomis, eliminavimo informacija.....	3
9. Savivaldybių išdai neteisingai teikia gautų paskolų eliminavimo informaciją.....	3
10. Finansavimo sumų panaudojimas pagal pirminius finansavimo šaltinius.....	3
ATASKAITŲ PILDYMO KLAIDOS	4
11. Valstybei nuosavybės teise priklausantis, savivaldybės patikėjimo teise valdomas turtas	4
12. Informacija apie investicijas.....	4
13. Ateinančių laikotarpių sąnaudos ne viešojo sektoriaus subjektams pavedimams vykdyti.....	4
14. Sąnaudų kompensavimas.....	4
15. Šalpos išmokų apskaita ir derinimas.....	4
16. Šalpos, globos (rūpybos) išmokos, skirtos fiziniams asmenims.....	5
17. Informacija apie neapibrėžtąjį turtą ir neapibrėžtuosius įsipareigojimus.....	5
18. Informacija apie finansavimo šaltinio ir paskirties registravimą.....	5

DERINIMO KLAIDOS

1. Neatlygintinas turto gavimas / perdavimas

Analizuojant viešojo sektoriaus subjektų (toliau – VSS) pateiktus duomenis į Viešojo sektoriaus apskaitos ir ataskaitų konsolidavimo informacinę sistemą (toliau – VSAKIS) nustatyta, kad turto davėjas ir turto gavėjas detalizuodami derinimui pateiktą informaciją apie neatlygintinai gautą / perduotą turtą parodė skirtingose grupėse (VSAKIS – „analizės kodas“).

Pagal 8-ojo VSAFAS „Atsargos“ 41¹ p. ir 12-ojo VSAFAS „Ilgalaikis materialusis turtas“ 71¹ p. VSS, gaunantis turtą iš kito VSS neatlygintinai, apskaitoje turi jį registruoti toje pačioje turto grupėje, kurioje šis turtas buvo registruotas perdavėjo buhalterinėje apskaitoje, ir tik po to jį pergrupuoti, jei reikia.

2. Turto įsigijimo operacijos derinimas su Lietuvos mokinių neformaliojo švietimo centru

VSS su Lietuvos mokinių neformaliojo švietimo centru (toliau – LMNŠC) derino neatlygintiną turto gavimą, nors turtas yra įsigytas iš ne VSS (UAB).

Tuo atveju, kai vykdamas projektą pasirašoma trišalė turto pirkimo sutartis tarp Tiekėjo (ne VSS), Pirkėjo (VSS, pvz. savivaldybės administracija) ir Mokėtojo (LMNŠC), Pirkėjas (VSS) su LMNŠC turi derinti tik finansavimo sumas. Turtas yra įsigytas iš ne VSS, todėl Pirkėjas (VSS) turto įsigijimo neturi derinti, o informaciją apie įsigytą turtą turėtų pateikti 12-ojo VSAFAS 1 priedo (VSAKIS įvedimo forma D-P04-1-ZF „Ilgalaikio materialiojo turto balansinės vertės pasikeitimas per ataskaitinį laikotarpį“) 2.1. eilutėje „Pirkto turto įsigijimo savikaina“.

3. VSS neteisingai teikia VSAKIS derinimui uždirbtų pajamų („spec. lėšų“) sumas.

Biudžetinės įstaigos tarpusavio operacijų derinimo grupėje E15 „Gautinos/mokėtinios sumos“ uždirbtų pajamų sumą turi derinti su valstybės išdu.

Atkreipiame dėmesį, kai VSS teikdamas paslaugas uždirba pajamas („spec. lėšas“), o už paslaugas apmoka kitas VSS, tai **VSAKIS E13 grupėje „Finansavimo sumos“ derinti sumų nereikia.**

4. Mokesčių derinimas su Valstybinės mokesčių inspekcijos mokesčių fondu (MVAL3).

Grupėje E15 „Gautinos/mokėtinios sumos“ derinamos gautinos ir mokėtinios sumos, mokesčių permokos bei mokesčiai (mokėtinasis pelno, pridėtinės vertės mokestis, mokėtinasis žemės mokestis, mokėtinasis nekilnojamojo turto bei gyventojų pajamų mokestis).

Grupėje E17 „Pajamos/sąnaudos“ derinami nekilnojamojo turto, žemės, pelno mokesčio bei mokesčio už aplinkos teršimą pajamos ir sąnaudos. Atkreipiame dėmesį, kad grupėje E17 „Pajamos/sąnaudos“ nėra derinamos gyventojų pajamų mokesčio sąnaudos. Pažymėtina, kad vadovaujantis 10 - ojo VSAFAS 7 punkto nuostata, žyminis mokestis, valstybės ar vietinės rinkliavos, konsulinis mokestis, baudos ir kiti Valstybinės mokesčių inspekcijos neadministruojami mokesčiai nėra mokesčių fondo (MVAL3) pajamos, todėl nėra derinama su mokesčių fondu (MVAL3) grupėje E17 „Pajamos/sąnaudos“.

VSS su mokesčių fondu (MVAL3) žyminį mokestį, valstybės ar vietinės rinkliavas, konsulinį mokestį, baudas ir kitas neadministruojamas sumas derina tik **grupėje E19 „Pinigų srautai“**, kadangi Valstybinė mokesčių inspekcija yra atsakinga tik už šių įmokų surinkimą.

5. Gauto finansavimo derinimas.

VSS turi derinti visą *gautą* finansavimą iš valstybės bei savivaldybės biudžetų, išskyrus išimtinius atvejus, jei tokių yra.

Pavyzdys. Ministerija „A“ perdavė finansavimą valstybės įmonei, ši nusipirko turtą, kurį naudojo 3 metus. Po 3 metų valstybės įmonė perdavė šį turtą ministerijai „B“. Šiuo atveju valstybės įmonė nėra tarpininkas, nes 3 metus naudojo turtą, o ne iškart perskirstė lėšas.

6. Savivaldybė gauna finansavimo sumas iš kitos savivaldybės biudžeto lėšų.

VSAKIS derinant finansavimo sumas, kai viena savivaldybė gauna iš kitos savivaldybės biudžeto lėšų, finansavimo sumų davėjas ir teikėjas turi rodyti skirtingus finansavimo sumų šaltinius, t.y. davėjas turi rodyti perduotas finansavimo sumas iš savivaldybės biudžeto, o gavėjas - gautas finansavimo sumas iš kitų šaltinių.

Atkreipiame dėmesį, kad informacija apie panaudotas finansavimo sumas iš kitų šaltinių, gautas iš kitų VSS, turi būti pateikta eliminavimo formose: D-E13-J-ZF, D-E13-K-ZF, D-E13-L-ZF, D-E13-M-ZF, D-E13-O-ZF.

ELIMINAVIMO INFORMACIJOS PATEIKIMO KLAIDOS

7. Nerealizuotas pelnas / nuostolis

Atkreipiame dėmesį, kad informaciją apie nerealizuotą pelną/nuostolį reikia pateikti tik tuo atveju, jeigu šis turtas buvo įsigytas su pelno marža.

VSS kaip nederinamą informaciją turi pateikti informaciją apie nerealizuotą pelną/nuostolį, gautą nurašant, sunaudojant, parduodant ar perduodant atsargas, nematerialųjį, ilgalaikį materialųjį, biologinį turtą, įsigytą iš kito VSS su pelno marža, pagal pardavėjo pateiktą informaciją, susijusią su šiuo turtu.

Informacija apie nerealizuotą pelną/nuostolį pateikiama užpildant eliminavimo formas (nederinamos operacijos):

- E41 Nerealizuotas pelnas/nuostolis: atsargos;
- E42 Nerealizuotas pelnas/nuostolis: nematerialusis turtas;
- E43 Nerealizuotas pelnas/nuostolis: ilgalaikis materialusis turtas;
- E44 Nerealizuotas pelnas/nuostolis: biologinis turtas.

Pavyzdys. VSS1 įsigyja atsargas iš VSS2 už 100 eurų. Pardavėjas pateikia informaciją apie „pirminę“ įsigijimo savikainą – 80 eurų. Tarpusavio operacijų derinimo srityje VSS1 suderins su VSS2, kad atsargas įsigijo už 100 eurų. Jeigu šias atsargas VSS1 sunaudoja tais pačiais metais kai įsigijo, užpildo E41 formas „Nerealizuoto pelno/nuostolio eliminavimo informacija“:

D-E41-A-ZF formoje (2 klasė) ir D-E41-C-ZF formoje (8 klasė) parodoma, kokiomis sumomis sunaudotos atsargos (100 eurų).

D-E41-B-ZF formoje (2 klasė) ir D-E41-D-ZF (8 klasė) formoje parodoma, kokia būtų atsargų sunaudojimo savikaina, jeigu atsargos būtų įsigytos už 80 eurų.

Jeigu atsargos nesunaudotos, neparduotos, neperduotos tais pačiais metais, kada įsigytos, šios formos pildomos tais metais, kai atsargos sunaudojamos, parduodamos, perduodamos.

8. Nuomos įmokų, pripažintų laikotarpio sąnaudomis, eliminavimo informacija.

Viešojo sektoriaus subjektai, kurie moka nuomos įmokas kitiems VSS, nepateikė eliminavimo informacijos formoje D-E58-A-ZF. Šioje formoje bendra pagrindinės nuomos įmokų, sumokėtų kitiems VSS, ir pripažintų laikotarpio sąnaudomis (sąskaita KT11105, srautas D22) bei neapibrėžtųjų nuomos mokesčių VSS (sąskaita KT11105, srautas D23) suma turi sutapti su eliminavimo formoje D-E17-A-ZF nurodytomis ataskaitinio laikotarpio nuomos kitiems VSS sąnaudomis (sąskaita FV1008409, srautas F99).

9. Savivaldybių išdai neteisingai teikia gautų paskolų eliminavimo informaciją.

Savivaldybių išdų gautų paskolų eliminavimo informacija pagal grąžinimo laikotarpius formoje D-E57-A-ZF yra nepateikta arba neteisingai pateikta. Jei formose D-E09-B-ZF, D-E23-B-PL-1, D-E40-B-ZF, F-E00-A-VV informacija yra pateikta, ji turi būti pateikta ir formoje D-E57-A-ZF. Informacija turi atitikti apskaitą ir neturi būti prieštaringa.

10. Finansavimo sumų panaudojimas pagal pirminius finansavimo šaltinius.

Teikiant nederinamą informaciją eliminavimo formoje D-E13-J-ZF „Finansavimo sumų sumažėjimas dėl jų panaudojimo savo veiklai eliminavimo informacija“ turi būti atskleistas visas

veiklos rezultatų ataskaitoje parodytas finansavimo sumų panaudojimas pagal pirminius finansavimo šaltinius, kurie yra viešojo sektoriaus subjektai.

ATASKAITŲ PILDYMO KLAIDOS

11. Valstybei nuosavybės teise priklausantis, savivaldybės patikėjimo teise valdomas turtas

VSS neteisingai pateikė informaciją įvedimo formose:

D-P08-2-ZF "Valstybei nuosavybės teise priklausančių, savivaldybės patikėjimo teise valdomų atsargų balansinė vertė";

D-P04-2-ZF "Valstybei nuosavybės teise priklausančio, savivaldybės patikėjimo teise valdomo IMT balansinė vertė";

D-P03-2-ZF "Valstybei nuosavybės teise priklausančio, savivaldybės patikėjimo teise valdomo NT balansinė vertė".

Vadovaujantis 8-ojo VSAFAS 45 p., 12-ojo VSAFAS 79 p. ir 13-ojo VSAFAS 65 p. šią formą pildo tik savivaldybių administracijos.

12. Informacija apie investicijas.

Kontroliuojantis VSS 6-ojo VSAFAS 5 priedo (VSAKIS įvedimo forma D-P05-1-ZF „Informacija apie ilgalaikį finansinį turtą“) finansinėje eilutėje FF1005111 „Investicijos į kontroliuojamus viešojo sektoriaus subjektus“ pateikia investicijų į kontroliuojamus VSS sumas, kurios turi sutapti su 4-ojo VSAFAS 1 priedo (VSAKIS įvedimo forma D-GTP-1-ZF „Grynojo turto pokyčių ataskaita“) finansinėje eilutėje FF10211 „Dalininkų kapitalas“ pateiktomis dalininko kapitalo sumomis ataskaitinio laikotarpio pradžioje ir pabaigoje, jei VSS kontroliuojamas 100 proc.

13. Ateinančių laikotarpių sąnaudos ne viešojo sektoriaus subjektams pavedimams vykdyti.

Ministerijos ir kiti VSS, kurie perveda ne VSS Europos Sąjungos ir Bendrojo finansavimo lėšų avansus projektų vykdymui, juos klaidingai rodo 6-ojo VSAFAS 6 priedo (VSAKIS įvedimo forma D-P09-1-ZF „Informacija apie išankstinius apmokėjimus“) 1.8 eilutėje „Kitos ateinančių laikotarpių sąnaudos“. Šios sumos turėtų būti rodomos 1.7 eilutėje „Ateinančių laikotarpių sąnaudos ne viešojo sektoriaus subjektams pavedimams vykdyti“.

14. Sąnaudų kompensavimas.

Kai VSS perduoda finansavimą kitam VSS, pastarasis turi rodyti gautą finansavimą, o ne sąnaudų atstatymą. Kai VSS rodo panaudotą finansavimą, kitas VSS turi rodyti sąnaudų atstatymą, o ne gautas finansavimo sumas.

Jei vienas VSS savo apskaitoje registruoja sąnaudas, o kitas VSS registruoja ne pajamas, o sąnaudų sumažėjimą, antrasis VSS turi informuoti pirmąjį VSS, kad nepripažino pajamų, o sumažino sąnaudas, todėl ši operacija yra nederinama.

Jeigu išrašoma sąskaita ir buvo gautas mokėjimas, tokia operacija turi būti derinama:

- pinigų srautas (tarpusavio operacijų derinimo grupėje E19 „Pinigų srautai“) (kai išrašoma sąskaita išlaidų kompensavimui);
- jeigu sąskaita išrašyta metų pabaigoje ir dar neapmokėta – derinama tarpusavio operacijų derinimo grupėje E15 „Gautinos/mokėtinos sumos“.

15. Šalpos išmokų apskaita ir derinimas.

Pagrindinės klaidos:

• savivaldybės administracija pripažino sąnaudas (pagal Viešojo sektoriaus apskaitos metodologinės informacijos duomenų bazėje paaiškinimą ID 405472 5.1 punktą), o socialinės globos įstaiga užregistravo finansavimo sumų gavimą, nors turėjo registruoti pajamas už suteiktas paslaugas (pagal ID 405472 9.1 punktą). VSAKIS tarpusavio operacijų derinimo srityje VSS šią operaciją turi derinti grupėje E17 „Pajamos/sąnaudos“.

Į šią klaidą ypatingą dėmesį turėtų atkreipti žemiau paminėti subjektai, kurie 2015 m. neteisingai pateikė derinti sumas:

Viešojo sektoriaus subjektas	Partneris
BĮ Vilniaus Antakalnio vaikų socialinės globos namai (190988178)	Vilniaus raj. savivaldybės administracija (188708224)
Vilniaus „Vilties“ specialioji mokykla daugiafunkcinis centras (190034188)	Vilniaus raj. savivaldybės administracija (188708224)
Panevėžio specialioji mokykla-daugiafunkcis (148209637)	Panevėžio raj. savivaldybės administracija (188774594)
Klaipėdos vaikų globos namai „Rytas“ (190979738)	Klaipėdos raj. savivaldybės administracija (18873668)

• savivaldybės administracija pripažino perduotą finansavimą (pagal ID 405472 32, 34 punktus), o socialinės globos įstaiga užregistravo pajamas už suteiktas paslaugas, nors turėjo registruoti gautą finansavimą (pagal ID 405472 11 punktą). VSAKIS tarpusavio operacijų derinimo srityje VSS šią operaciją turi derinti grupėje E13 „Finansavimo sumos“.

16. Šalpos, globos (rūpybos) išmokos, skirtos fiziniams asmenims.

Socialinės globos ir (arba) socialinių paslaugų įstaigos, kurioms savivaldybė perveda šalpos, globos (rūpybos) išmokas, skirtas fiziniams asmenims, ir kurios šias lėšas priskiria prie įstaigos pajamų už suteiktas paslaugas, neturi šių pajamų teikti derinimui VSAKIS.

17. Informacija apie neapibrėžtąjį turtą ir neapibrėžtuosius įsipareigojimus.

Viešojo sektoriaus subjektai, ataskaitinio laikotarpio pabaigoje turėję neapibrėžtųjų įsipareigojimų ar neapibrėžtojo turto, teikdami informaciją formose D-P25-A-ZF ir D-P25-B-ZF užpildė ne visą pagal VSAFAS reikalaujamą informaciją (minėtose formose įtraukus eilutę, visi eilutės laukai turi būti užpildyti, tekstinė informacija turi būti pateikta glaustai ir aiškiai) arba minėtų formų neužpildė.

18. Informacija apie finansavimo šaltinio ir paskirties registravimą.

Pagal 20-ojo VSAFAS „Finansavimo sumos“ nuostatas VSS, gaunantis finansavimo sumas iš kito VSS, apskaitoje turi registruoti tik tokį patį šaltinį ir finansavimo paskirtį, koks buvo registruotas finansavimo sumų davėjo buhalterinėje apskaitoje perdavimo momentu, ir tik po to jį pergrupuoti, jei reikia. Finansavimo šaltinis gali nesutapti tik tuo atveju, jei finansavimo sumas gauna viena savivaldybė iš kitos savivaldybės biudžeto.

Konsoliduojant 2015 m. finansines ataskaitas pastebėta, kad daugelyje įstaigų neatitinka finansavimo sumų gavėjo duomenys (šaltiniai, paskirtys) su lėšų davėjo duomenimis.

Dažniausiai pasitaikančios klaidos nustatytos dėl finansavimo sumų paskirties, kai šių sumų davėjas nurodo **perduotas finansavimo sumas kitoms išlaidoms kompensuoti (FS.02), o gavėjas – gautas finansavimo sumas nepiniginiam turtui įsigyti (FS.01).**

Nagrinėjant 2015 m. tarpusavio operacijų derinimus E13 „Finansavimo sumos“ grupėje, nustatyta, kad finansavimo sumų paskirties srityje (FS.01, FS.02) didelės nesuderintos sumos buvo su partneriu Lietuvos aplinkos apsaugos investicijų fondu.

Siūlytume pasinaudoti įstaigų, pvz. VšĮ Aplinkos projektų vertinimo agentūra, suformuota gerąja praktika, kuomet už tam tikrą laikotarpį įstaiga pateikia viešojo sektoriaus subjektams, kuriems pervedė finansavimą, pažymą apie pervestas finansavimo sumas nurodant jų šaltinį, paskirtį ir sumą.

Primename, kad VSAKIS naudotojų mokymų medžiaga dėl informacijos pateikimo į sistemą paskelbta Finansų ministerijos interneto svetainėje:

<https://finmin.lrv.lt/lt/veiklos-sritys/apskaita-ir-atskaitomybe/viesojo-sektoriaus-apskaita-ir-atskaitomybe/viesojo-sektoriaus-apskaitos-ir-ataskaitu-konsolidavimo-informacine-sistema-vsakis/naudotoju-vadovai/vsakis-naudotoju-mokymu-medziaga>